

MIELIPIDEKIRJE

Uudenmaan liitto,
toimisto@uudenmaanliitto.fi

Viite: Uusimaa-kaava 2050 –luonnos, nähtävillä 9.11.2018 saakka

MIELIPIDE KAAVALUONNOKSEN HELSINGIN SEUTUA KOSKEVASTA OSASTA

Pyydettyinä palautteena esitämme kunnioittaen seuraavaa:

1. Kaavaluonnoksen tavoitteenasettelu on erinomainen

Olemme tyydytyksellä panneet merkille Uusimaa-kaavan 2050 moniarvoisen tavoitteenasettelun, jossa kestävän kilpailukyvyn ja kasvun kestävän ohjaamisen ja alueiden välisen tasapainon rinnalle on nostettu muut keskeiset kaavoituksen keinoin toteutettavissa olevat arvot. Näitä ovat luonnoksen mukaan ilmastonmuutokseen vastaaminen ja luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö sekä omana tavoitteenaan hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen. Nämä päätavoitteet on onnistuneesti jaettu edelleen alatavoitteisiin selostuksen s. 16.

Erityisen tärkeää näiden tavoitteiden edistäminen on Helsingin kaupungissa, jonka kaavoitusta on viime ajat ohjannut määräävästi asunto- ja työpaikkarakentamisen tarpeet ja niistä seuraavat tarpeet kehittää liikennejärjestelmää. Samalla Helsingin maantieteellisen alueen viher- ja virkistysalueita ja myös kulttuuriympäristöjä on otettu rakennusmaaksi kiihtyvällä tahdilla ja uuden yleiskaavan myötä tämä kehitys jatkuu. Pelkäämme, että sukupolvellamme tulee olemaan vaikeuksia selittää tätä kehitystä jälkipolville.

Monet kuntalaiset ovat meidän tavoin pyrkineet osallistumaan ja vaikuttamaan tähän kehitykseen oman elin- ja toimintapiirinsä osalta vaihtelevalla menestyksellä. Oma kokemuksemme on, että ilman lainsäädännön ja maakuntakaavan tukea vaikuttamispyrkimykset ovat tällä hetkellä Helsingissä ajanhukkaa. Näyttää siltä, että viher- ja virkistysalueiden merkitystä ja arvoa ilmastonmuutoksen torjunnan, luonnon monimuotoisuuden ja ihmisten hyvinvoinnin sekä kaupungin vetovoimaisuuden kannalta ei ymmärretä. Elämme toivossa, että näihin asioihin havahtuminen on näköpiirissä samalla lailla kuin 60- ja 70-luvuilla tehtyyn rakennusperinnön hävittämiseen havahduttiin. Myöskään rakennusmaaksi otettua viherympäristöä ei saa takaisin.

2. Keinojen riittävyys askarruttaa

Kaavaluonnoksen päätavoitteiden yhtäaikainen toteutuminen on käsityksemme mukaan Helsingin osalta pitkälti kiinni virkistysaluemerkinnällä tehdyistä aluevarauksista ja tämän merkinnän kaavamääräyksistä. Myös valtakunnallisia kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita koskeva merkintä ja kaavamääräykset ovat tärkeitä.

Herätämme kysymyksen, onko kaavaluonnoksessa päätavoitteiden mukaisessa määrin viher- ja virkistysaluetta ja turvataanko näiden alueiden säilyminen kaavamääräyksin.

Liitekarttaa V4 tarkastelemalla saa sen vaikutelman, että näin ei ole ja Helsingin viisins. vihersormea on paikoitellen osoitettu muuhun käyttöön.

Toinen kysymyksemme on, onko taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke –merkinnän kaavamääräys riittävän tehokas turvaamaan ja arvottamaan viher- ja virkistysalueet osaksi taajamatoimintoja.

3. Joukkoliikenne tulisi toteuttaa nykyistä tiestöä hyödyntämällä

Joukkoliikenteen tietty suosiminen yksityisautoilun kustannuksella on perusteltua, kunhan ymmärretään, että auto on monelle helsinkiläisellekin välttämätön. Joukkoliikenteen suosimista ei kuitenkaan mielestämme tule toteuttaa enää reitittämällä uudet runkolinjat tai pikaraitiotiet Helsingin jäljellä olevien viheralueiden ja puistojen kautta vaan hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevaa tiestöä ja sen maapohjaa. Hyvä esimerkki tästä on Jokeri 2 –pikaraitiotien linjaus Koillis-Helsingissä. Käsityksemme mukaan pikaraitiotien linjaaminen Kirkonkyläntietä pitkin (poistamalla toisen autokaistan suuntaansa) Tapaninkyläntielle ja sieltä edelleen Tuomarinkartanoon nykyisen runkolinja 560:n ja pikaraitiotien linjausvaihtoehto b:n mukaisesti on lähes kaikilla kriteereillä arvioituna huomattavasti parempi vaihtoehto kuin kaupungin ykkösvaihtoehdoksi nostama linjaus Malmin ja Pukinmäen viheralueiden ja viheryhteyksien kautta yli Vantaanjoen ja Tuomarinkylän kartanoalueen läpi (c-vaihtoehto). Nykyisen tiestön hyödyntämisellä säästyy Malmin viheraluetta, Pukinmäenkaaren paikallinen viheryhteys, Pukinmäen rantapuiston pohjoispää, Vantaanjoki, Vanha Riihipelto ja kartanonmäen vierusta pikaraitiotien aiheuttamilta vaikutuksilta. Samalla linjaus palvelee Koillis-Helsingissä asuvia, mm. siltamäkeläisiä, jotka muutoin uhkaavat jäädä etäälle raideliikenteen palveluista.

Edellä sanottuun liittyy huolemme kaavaluonnoksen liitekartasta L2, jossa on esitetty poikittainen joukkoliikennekäytävä välillä Malmi-Tuomarinkartano suoralla viivalla. Tämä voidaan tulkita kannanotoksi c-vaihtoehdon puolesta, mikä poikkeaa aikaisemmasta kaavamerkinnästä. Vielä voimassa olevassa kaavassa on Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli –niminen merkintä, joka on linjattu kartanoalueen pohjoispuolitse kartanoalueen arvot säästäten ja tämän merkinnän perusteella on mm. Siltalanpuistoon rakennettu kerrostalovaltainen alue. Pikaraitiotien linjaamista kartanoalueen poikki ei voi puolustaa myöskään yleiskaavalla, sillä korkein hallinto-oikeus on 8.11.2018 kumonnut yleiskaavan siltä osin kuin siinä on osoitettu asuntorakentamista kartanoalueelle. Esitämme, että ko. suoraa yhteysväliä viivaa muutetaan siten, ettei sitä ole tulkittavissa pelkäämällemme tavalla.

Helsingissä 9. marraskuuta 2018

Pro Tuomarinkylä –liikkeen puolesta
toimeksisaaneena

Risto Suominen
varapuheenjohtaja, Pro Tuomarinkylä
Os. RS-Jure Oy, Simpukkakuja 16 C, 00780 Helsinki
Puh. 0400 601630, sähköposti risto.suominen@hrpr.fi